

Retningslinjer for gjennomføring av Prøve for soppakkyndige

Prøve for soppakkyndige, avholdt siden 1953, er en prøve som Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) gjennomfører hvert år og kan holdes på ulike steder i landet. Prøven er muntlig og avholdes innen utgangen av september. Enhver kan melde seg til Prøve for soppakkyndige, bortsett fra dem som har deltatt på soppakkyndighetskurs samme år.

Gjennomføring

Fagmykologisk råd (FMR) utnevner eksaminatorer og sensorer.

Administrasjonen i NSNF/koordinator soppkontroll har ansvaret for den praktiske gjennomføringen: Påmelding til prøven, beskjed om sted og tid for prøven, eksamenslokale, eksamensmateriale, ordning og fremlegging av materiale på eksamensdagen, diplomer.

Eksaminator gjennomfører eksamen, mens sensor er ansvarlig for å registrere kandidatens artsidentifiseringer og kunnskaper om matverdi/giftighet samt å protokollføre resultatet.

Protokollen signeres av eksaminator og sensor. Den som består prøven får hvert sitt soppakkyndignummer. Protokollen oppbevares av Norges sopp- og nyttevekstforbund. Kandidater som består prøven, får diplom og tilbud om ID-kort som soppakkyndig.

Soppmateriale

Kandidaten skal eksamineres med friskt, typisk og godt soppmateriale.

Det leveres ut skåler/jordbærkurver med materiale, på hver skål kan det ligge forskjellige arter, men i de fleste tilfeller ligger det kun en art på hver skål. Kandidaten skal kunne ta på/bryte/skjære i materialet hvis det er nødvendig for bestemmelsen.

Kandidaten eksamineres i minst 30 forskjellige sopparter, samt skal vise at han/hun har kunnskap om soppforgiftninger og forgiftningsforløp. Eksaminasjonen varer i inntil 30 minutter.

Krav til kandidaten

- Det kreves sikker angivelse av navn på de arter og slekter som er oppført på Pensumlisten. Det er tilstrekkelig med norske navn.
- Kandidaten skal kunne angi hva som kjennetegner alle arter og slekter i Pensumlisten.
- Det kreves sikkert kjennskap til matnyttighet, eventuelt giftighet hos artene (slektene) i listen, og de viktigste trekk i forgiftningsforløpet for de giftigste artene. Kandidaten skal eksamineres i ett eller flere av forgiftningsforløpene til de mest alvorlige giftsoppene og kjenne symptomene som skiller disse fra symptomer fra sopp som kun gir mage/tarmreaksjon.

Bedømmelse

For hver bestemmelse gis det følgende poeng:

0	Sikker og riktig bestemmelse
1	Riktig bestemt, noe usikker, noe hjelp, nøling, ikke sikker på matverdi/giftighet
2	Kan ikke soppen – ukjent, vraker pensumarter, kjenner ikke til giftige sopp eller forgiftningsbildene
4	Feilbestemmelse – oppgir galt navn (dobbeltefeil), evt beskriver helt feil forgiftningsbilder

- Hvis kandidaten har mindre enn 8 poeng etter 30 sopp og eksaminering i ett eller flere forgiftningsforløp er prøven bestått.
- Prøven er ikke bestått ved 11 eller flere poeng.
- Scores det mer enn 11 poeng før 30 sopp er besvart, kan sensor avbryte prøven.

Ved mellom 8-10 poeng etter 30 sopp får kandidaten 5 ekstra sopp. Disse bedømmes inn i samme poengsystem og sluttsummen skal alltid være mindre enn 11 poeng.

Ved alvorlige feil (for eks. sammenblanding av hvit fluesopp – sjampinjong) skal kandidaten strykes selv om sluttpoengsummen ikke overstiger 10 poeng.

Merknader

Det må alltid utvises skjønn ved bedømmelsen og sensor har rett til å avvike overnevnte retningslinjer.

- Det regnes ikke som dobbeltfeil å blande nærstående arter hvor bestemmelsen ikke har praktisk betydning (smørsopp – lerkessopp – sammenblanding her gir 2 poeng, ikke 4)
- Eksaminator har frihet til å stille kandidaten de spørsmål han/hun ønsker i tilknytning til eksamensmaterialet. Eksaminator kan stille spørsmål slik at kandidaten kan få vist sin kunnskap, evt manglende kunnskap slik at riktig poengskår kan gis.
- Kandidatens kunnskaper om artenes matverdi/giftighet/krav til forbehandling, artens utbredelse, slektskarakterer og forvekslingsmuligheter kan også prøves.
- Sensor kan gripe inn og stille kandidaten et fåtall spørsmål for å avklare om kandidaten skal stå eller stryke. Eksaminators og sensors skjønn avgjør om kandidaten har prestert tilstrekkelig på de fremlagte arter.

Klager

Det er ikke klageadgang på eksamensresultatet.